

Horváth Beáta

A méhecske, a kalapács és a szövegértés

- Gyakorlatok az influenzazer-jelenség megközelítéséhez -

Az alábbi gyakorlatok elsősorban médiaórák szakmai anyagként készültek, de magyar nyelv és irodalom- valamint osztályfőnöki órán is felhasználhatók. A módszertani anyag kutatási gyakorlatokat, forráselemzést és szövegértési feladatokat kapcsol össze, melyekkel erősíthetjük az érvelés technikáit, miközben a kortárs kultúra működésének feltárását motiváljuk. Mivel a feladatok a kamaszkörnyezet vizsgálatához vezetnek, az osztályfőnöki órák beszélgetéseinek alapjául is szolgálhatnak. A feladatok, példák célja, hogy érzékeltessék a diákok számára: a hírnév jelenségei a kulturális-, illetve médiakörnyezet szerint működnek és változnak.

Korosztály: 9. évfolyamtól

1. Esetek elemzése, összehasonlítása: a méhecske és a kalapács példája

A következő feladatok két sajátos influenzertörténet köré szerveződnek. A nyitófeladatban fontos, hogy magát az alaptörténeteket nem kell ismerni. A feladat a két történet összekevert mondataival dolgozik. Sajátossága, hogy egyszerre mutatja meg, hogy a diákok milyen logika mentén alkotnak szöveget, valamint, hogy miképp ismernek fel értékkonfliktusokat. Az első feladat egyéni, pár- és csoportmunkában is megoldható.

A feladat a szöveg-mondat, globális és grammatikai kohézió témakörénél, valamint az influenzazerjelenség, a testkép és a környezetvédelem feldolgozásához is bevezetőként szolgálhat.

a) Érvelés, szövegértés

Mondatokat, mondattöredékeket olvashatsz! Rendeld őket a KALAPÁCS vagy a MÉHECSKE FOGALMÁHOZ! Figyeld meg, hogy mely mondatokban, mondattöredékekben van egyértelműen olyan elem, amelyik kulcsot, logikai kapcsolatot teremt az adott kifejezéssel! Másrészt figyeld azt is, hogy milyen történetet teremtesz, milyen ok-okozati kapcsolatot hozol létre a töredékekből! Megoldásodat majd ezen megfigyelésekkel indokold!

A mondatok, mondattöredékek:

határozottan nem támogatjuk ezt a viselkedést

Szükségem van rád: minél több követőm van az instagarmon annál több brand lesz érdekelt, és akkor többet fogok kaszálni

körben a nagyvilágban szeretném a márkák támogatását kérni

nem magáért a tettért, hanem az azt követő negatív reakciókért lépett az mBank

a videó hatmásodperces

Többben a Facebookon bírálták.

az orrát verte szét

mindez a kampányoldalán olvasható

kosarazik

lefesti a Sacré-Coeurt

kalapot visel

átképzik a farmereket, hogy beporzóbarát technikát alkalmazzanak

Franciaországban a kolóniák 30%-a tűnik el évente

mióta létrehozták 137.000 követője volt (2019 június-november)

erős rajzás az instagramon

Nem tervezzük, hogy a következő reklámfilmekben szerepelhet.

briliáns ötlete támadt, hogy több követőt szerezzen

az a terve/kísérlete, hogy minél gyorsabban szétterjedjen, sikeres volt

a háttérből nevetés hallatszott

a szobor kétszázéves

MÉHECSKE	KALAPÁCS

(Helyes válaszelemek: A feladat megbeszéléséhez nem az alábbi, az alaptörténetek alapján készült megoldást kell a diákoknak létrehozni. A lényeg, hogy érvelésük

logikus legyen, és az általuk felállított megoldás globális kohéziója, logikai rendje működjön. Ugyanakkor az egyértelmű, hogy bizonyos elemek összefüggnek: a kalapács és a rombolás, a méhecske és a beporzóbarát, kolónia, rajzás. Ugyanakkor az influenszer-technikára vonatkozó megjegyzések (pl. követőt szerezzen...), mindkét irányba mozgathatók.

MÉHECSKE	KALAPÁCS
<p>körben a nagyvilágban szeretném a márkák támogatását kérni minden a kampányoldalán olvasható kosarazik lefesti a Sacré-Coeurt kalapot visel átképzik a farmereket, hogy beporzóbarát technikát alkalmazzanak Franciaországban a kolóniák 30%-a tűnik el évente mióta létrehozták 137.000 követője volt (2019 június-november) erős rajzás az instagramon Szükségem van rád: minél több követőm van az instagarmon annál több brand lesz érdekelt, és akkor többet fogok kaszálni</p>	<p>briliáns ötlete támadt, hogy több követőt szerezzen az a terve/kísérlete, hogy minél gyorsabban szétterjedjen, sikeres volt a háttérből nevetés hallatszott a szobor kétszázéves Többen a Facebookon bírálták. nem magáért a tettért, hanem az azt követő negatív reakciókért lépett az mBank Nem tervezzük, hogy a következő reklámfilmekben szerepelhet. határozottan nem támogatjuk ezt a viselkedést a videó hatmásodperces az orrát verte szét</p>

Elvárás azonban a diákok felé, hogy az influenszer-jelenség elemeit tudatosítsák, valamint, hogy a két történet magját (rombolás, a méhkolóniák helyzete) felismerjék.)

b) Kutatás, egy kis angol

Az alábbi két forrásból kiindulva, gyűjtsetek információkat a két alaphírről!
Legalább 5-5 forrás, médiaszöveg alapján mutassátok be a két esetet!

Kalapács:

<https://brobible.com/culture/article/instagram-model-destroy-statue-more-followers/>

Méhecske:

<https://sokszinuvidek.24.hu/mozaik/2019/11/15/meh-mehecske-influenszer-morgan-freeman-instagra/>

(Helyes válaszok: A szoborrombolás történeténél a diákoknak fel kell fedezniük az angol forrásban, hogy a központi kifejezés a lengyel modell neve, mellyel továbbléphetnek, akár magyar nyelvű forrásokat is találhatnak. A második forrás számos olyan linket tartalmaz, amely az eredeti Instagram-felületre vezet.)

c) Beszélgetés, véleményeskála

Alkossunk véleményeskálát az osztályban!: Virtuális vagy reális?

A terem egyi pontja azt a véleményt közvetíti, hogy ezek az esetek nagyon is reálisak, míg az ellenkező sarokba/pontba azok álljanak, akik szerint ezek a hírek nem reálisak, szereplőik virtuálisak, csak a média kreálta őket. Természetesen a két pont közötti skálán bárhova állhatunk, az alapján, hogy mi a véleményünk. A két hírt külön-külön is érdemes megbeszélni a mozgáselemekkel vegyített értékelés során.

VIRTUÁLIS? REÁLIS?

•V/R

•-----

Az értékskála témája lehet még: Hogy értékeled? A médiának negatív vagy pozitív szerepe volt a történet megismertetésében?

d) Testkép

Figyeld meg Julia Slonska képeit! Milyen megoldásokban (pózokban, gesztusokban, helyzetekben, a test megmutatásának módjában, testképben) azonosak a modell fotóinak képi jegyei a virtuális influencers Lil Miquela képeinek jellegzetességeivel? Miben különbözik a két képi reprezentáció?

(Helyes válaszok pl: Azonos testalkat, olykor azonos frizúra, szeplők, kiemelt szemöldök, a szűz, a kislány karakterének jegyei, könnyed, sportos öltözködés, a kamerafelé pózolás. Lil Miquela esetében a társadalmi problémák

megjelölése, a kapcsolatok megmutatása erősebb, míg a lengyel modell a kislányos jegyeket gyakran vegyíti a csábítás, a romlottság jegyeivel.)

2. Az irónia és a Tajgetosz

Az influenszer-jelenség képi megoldásainak, a képeken megkomponált pózoknak, a fiatal és rugalmas testképnek, a felfokozott életérzéseknek és fogyasztásnak követői azonosulnak a felajánlott értékrenddel, életképpel. Ugyanakkor ezen irányok kritikája, ellenképei és videói, ironikus átértelmezései is megjelentek a médiafelületen. Celeste Barber az Instagram influenszer-képeit értelmezi át hétköznapi tárgyaival, élethelyzeteivel, életkorával, átlagos, mindennapi éltesebb testével. Stefanics Angéla és Végh Zsolt Andzselika Habpatron alakját alkotta meg, és készített vele influenszer-videosorozatot. A naiv, az offline és online világban egyaránt naivan mozgó kedves lány, csak másolni tudja kortársai tömegműködését. Próbálkozik, de megoldásai, videói csak elesettségenket, helykeresésünket fogalmazzák meg.

Fekete Ádám fiatal dramaturg. Mozgássérült, testének túlmozgása nehézségeket okoz a mindennapi életben. Problémáit azonban nem a mozgássérült kisebbség életélményeként fogalmazza meg. Tajgetosz show című influenszer-videóinak vezérfonala egyszerre az elesetség, másrészt az intellektuális, gúnyos hangnem és kíméletlen érvelési technika, mellyel az általa megjelenített helyzetek általános érvényűvé válnak. A Tajgetosz show a fogyasztói világ Tajgetosza.

a) Kutatás.

Nézz utána, hogy milyen jellemzői vannak az unboxing videó műfajának!

b) Médiaszöveg elemzése

Nézd meg a Tajgetosz show Unboxing című részét! Hogyan kapcsolja össze a szöveg (a kép és a hang) a test elesetségét és az alaptémát? Milyen eszközzel gúnyolja ki a videó az unboxing műfaját? Milyen kisebbségi problémát fogalmaz meg a videó? Hogyan válik az érvelés során ez a probléma a fogyasztói társadalom általános problémájává?

<https://www.youtube.com/watch?v=h0yDL26I8A>

c) Reflexió. A tanultak alkalmazása

Olvasd el *A legszerencsétlenebb iPhone unboxing videó lett az új kedvencünk* című írást! Mennyiben érvényes a „legszerencsétlenebb” kifejezés a Tajgetosz show unboxing epizódjára?

<https://www.gamestar.hu/extralife/tajgetosz-show-iphone-unboxing-fekete-adam-274380.html>

Keress olyan videoanyagokat, melyben a Tajgetosz show influenszere és Anselika habpatron együtt szerepel! Miért találkozhat a két influenszer?

Nevezhetjük-e Fekete Ádámot és/vagy Anselika Habpatront véleményvezérnek?

Jelentenek-e ezek az ironikus karakterek reklámfelületet? Válhatnak-e ténylegesen influenszerré?

(Helyes válaszelemek:

Nézd meg a Tajgetosz show Unboxing című részét! Hogyan kapcsolja össze a szöveg (a kép és a hang) a test elesettségét és az alaptémát? Milyen eszközzel gúnyolja ki a videó az unboxing műfaját? Milyen kisebbségi problémát fogalmaz meg a videó? Hogyan válik az érvelés során ez a probléma a fogyasztói társadalom általános problémájává?

A videó az alap komikumforrásokat használja. Ellenpontoz. Kicsomagoljuk a dobozt, nem csomagoljuk ki. Illetve ismétlés és halmozás is jellemzi a szöveget, hiszen egyre több olyan dolog gyűlik fel, melyek be vannak csomagolva. Az unboxing értelmetlenségét, a várt hatás kisszerűségét is felmutatja a videó.

A főhős az optical imige stabiliser-től várja, hogy egyensúlyba hozza testének működését. Testének remegése a kimondott szöveg kiegészítése.

A mozgássérült (kisebbség) konkrét problémája nem az elesettséget jeleníti meg. Egyrészt a szereplő kétségbeesése komikus és játékos, másrészt a zárómondat a fogyasztói kultúra általános működésére kérdez rá.

Olvasd el *A legszerencsétlenebb iPhone unboxing videó lett az új kedvencünk* című írást! Mennyiben érvényes a „legszerencsétlenebb” kifejezés a Tajgetosz show unboxing epizódjára?

A 'legszerencsétlenebb' kifejezés a címben a videoanyagra vonatkozik. Arra biztatja az olvasót, hogy nézze meg a videót. Bár ez a csúsztatás klasszikus formája itt mégis érvényes. A videó maga nagyon kidolgozott, cselekményében, dramaturgiájában és érvelésében átgondolt, egyáltalán nem szerencsétlen. A kifejezés azonban a videóban is kulcsszó, így alkalmazása, kifordítása hatásosan viszi rá az olvasót a youtube-szövegre.

*Keress olyan videoanyagokat, melyben a Tajgetosz show influenszere és Anselika habpatron együtt szerepel! Miért találkozhat a két influenszer?
Az ironikus megoldások így halmozódnak. Párban még több társadalmi helyzet (pl. PUA=ismerkedés) megjeleníthető.*

*Nevezhetjük-e Fekete Ádámot és/vagy Anselika Habpatront véleményvezérnek?
Igen, hiszen/sőt az ironikus vélemény nagyon erős kritikai megoldás.*

Jelentenek-e ezek az ironikus karakterek reklámfelületet? Válhatnak-e ténylegesen influenszerré?

*Igen, hiszen minden sikeres médiaszöveg a különböző platformokon reklámhordozóvá válhat.
Ugyanakkor a videók maguk is reflektálnak erre. Pl. Fekete Ádám videója a szponzorokról.
Első szponzorált videóm*

<https://www.youtube.com/watch?v=Q4eCbCHqXs4>